

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра маркетингу, менеджменту та підприємництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон Пантелеймонов

” червня 2021 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ

**«ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА ВЕНЧУРНЕ
ПІДПРИЄМНИЦТВО»**

рівень вищої освіти	<u>Другий (магістерський) рівень вищої освіти</u>
галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u>
спеціальність	<u>076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u>
освітньо-професійна	
програма	<u>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u>
спеціалізація	<u>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	<u>Економічний</u>

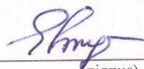
Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна «24» червня 2021 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Носова Ольга Валентинівна, д.е.н., професор, професор кафедри маркетингу та менеджменту, підприємництва ХНУ імені В. Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва ХНУ імені В. Н. Каразіна

Протокол від «22» червня 2021 року №16

Завідувач кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва ХНУ імені В. Н. Каразіна

(підпис)

Вікторія ЄВТУШЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Гарант освітньо-професійної програми

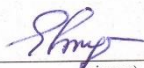

(підпис)

Ірина ГОНТАРЕВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна

Протокол від «23» червня 2021 року № 9

Голова науково-методичної комісії економічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна

(підпис)

Вікторія ЄВТУШЕНКО
(прізвище та ініціали)

Фахову експертизу здійснювала Директор ТОВ «НВП Моноліт Енерго» Іскандеров Р. Г.(відгук-рецензія від 16.08.2021 р.)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інноваційний менеджмент та венчурне підприємництво» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другий (магістерський) рівень спеціальності (напряму) 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціалізації «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку економічних систем, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завдання вивчення дисципліни є вивчення механізмів управління інноваційним розвитком економічних систем, забезпеченням результативності формування та використання інноваційного потенціалу підприємств, ефективністю інвестування в інновації; набуття вмінь обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку та альтернативні варіанти управлінських рішень.

1.3. Кількість кредитів – 4 ЄКТС

1.4. Загальна кількість годин:

1.4. Загальна кількість годин 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни		
Нормативна / за вибором	Обов'язково	
Денна /заочна форма навчання	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	1-й	1-й
Семестр	1-й	1-й
Лекції	32 годин	10 годин
Практичні, семінарські заняття	32 годин	2 години
Самостійна робота, у тому числі	56 годин	120 годин

1.5. Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.
- Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.
- Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.
- Застосовувати сучасні дослідницькі технології та методи досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Компетентності ОП

Компетентності ОП	Складові компетентностей
СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.	Оволодіти знаннями щодо сучасних організаційних форм здійснення інноваційної діяльності, її основних етапів та принципів ефективної взаємодії учасників.
	Уміти розробляти стратегії виходу підприємств кризового стану на основі впровадження інновацій.
ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Організовувати пошук інформації для виконання венчурного підприємництва та програми з використанням різних методів
СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.	Визначати зміст процесу управління венчурного підприємництва та програмами, аналізувати та обґрунтовувати світові тенденції його розвитку.
	Здійснювати структурування цілей та завдань венчурного підприємництва в часі та просторі.
	Вміти обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку з урахуванням потреб та особливостей національної економіки.
СК 6. Здатність обирати і використовувати загальнонаукові та спеціальні методи для проведення прикладних досліджень у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	Навчитися збирати і систематизувати маркетингову інформацію для відбору цільових ринків, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційного товару
	Уміти оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інноваційного потенціалу підприємства та обґрунтовувати пріоритетні напрямки його нарощування;
	Ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, а також контролювати їхній рівень засобами ризик-менеджменту

2. Тематичний план навчальної дисципліни

3.

Змістовий модуль 1. Сутність і завдання маркетингу за видами економічної діяльності

Тема 1. Становлення інноватики та сучасні тенденції розвитку інновацій.

Сутність інноватики. Предмет та категорії інноватики як науки, що вивчає закономірності процесу розвитку інноваційних змін, появи та поширення нововведень.

Сутність категорій «новація», «нововведення», «інновація». Методологічні основи визначення означених категорій. Інновація як процес і як результат. Визначення понять винахід, відкриття, базисні та поліпшуючі інновації. Інноваційний процес.

Життєвий цикл інновацій. Фази життєвого циклу інновацій. Інноваційний лаг. Характеристика ринку новацій, ринку капіталів та ринку чистої конкуренції.

Технологічні уклади. Розвиток техніки та технологій як основа технологічного укладу. Теорія довгих хвиль М. Кондратьєва в поясненні технологічних укладів. Фази життєвого циклу технологічного укладу. Роль базових нововведень при зміні технологічних укладів. S-подібна крива Менша-Фостера та поняття технологічного розриву. Основні тенденції інноваційного розвитку в рамках сучасного технологічного укладу.

Тема 2. Інноваційний розвиток та характеристика інноваційних процесів.

Розвиток як філософська категорія. Поняття розвитку. Основні закони розвитку. Циклічність розвитку. Розвиток стихійний та керований, еволюційний, біфуркаційний, мобілізаційний, екстенсивний, інтенсивний.

Інноваційний тип розвитку як нова модель економічного зростання. Сучасні тенденції загальносвітових глобальних змін у розвитку суспільства.

Сутність інноваційного циклу. Теорія довгих хвиль М. Кондратьєва. Періоди довгих хвиль і зв'язок із науковими відкриттями та технологіями. Зміни в економічному та соціальному житті суспільства на стадіях піднесення та спаду довгих хвиль. Прискорення циклічного розвитку.

Класична теорія нововведень Й. Шумпетера. Роль підприємця у процесі впровадження нововведень у працях В. Зомбарта, В. Мітчерліха та Й. Шумпетера. П'ять нових комбінацій чинників виробництва. Класифікація нововведень. Поняття «кластерів» нововведень як необхідної умови економічного піднесення.

Інноваційна теорія будівельних циклів С. Кузнеця. Неокласичні теорії нововведень та теорія прискорення. Гіпотеза перервності Г. Менша та її значення для інноваційного менеджменту. Роль базових, поліпшуючих та псевдоінновацій. S-подібні логістичні криві як основа виявлення технологічних меж та розривів. Синдром «Силіконової долини». Роль інвестицій у прискоренні інноваційного процесу.

Соціально-психологічна теорія. Роль «владних стимуляторів» (адміністрації) та «кваліфікованих стимуляторів» (фахівців) в організації інноваційного процесу.

Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.

Показники інноваційного розвитку та фактори, які його формують на рівні держави, регіонів, підприємств.

Оцінки інноваційного розвитку країни на основі використання індикаторів Європейського інноваційного табло. Вхідні індикатори, які формують рівень інноваційного розвитку країни: рушійні сили інновацій, створення нових знань, інновації та підприємництво, застосування, інтелектуальна власність. Загальний інноваційний індекс (ЗІІ) – Summary Innovation Index (SII), який характеризує рівень науково-технічного та інноваційного розвитку. Прогнозні сценарії та стратегічні пріоритети.

Характерні особливості інноваційного розвитку регіонів. Їх зв'язок із темпами економічного зростання та підвищенням добробуту населення. Поняття інноваційно активного підприємства. Показники, які характеризують обсяги реалізації інноваційної продукції. Система показників, які використовуються для визначення рівня інноваційного розвитку регіону. Ранжування регіонів за рівнем інноваційного розвитку.

Моделі оцінювання інноваційного розвитку підприємства. Система показників оцінки інноваційного розвитку підприємства та фактори, які визначають цей рівень.

Змістовий модуль 2. Організація інноваційної діяльності: форми та методи.

Тема 4. Організаційні форми інноваційного розвитку та інноваційна політика фірми.

Сутність, особливість і принципи формування організаційних структур, зорієнтованих на інноваційну діяльність. Зміни діяльності функціональних підрозділів та їх керівників. Підвищення ролі науково-дослідних, технологічних, інженерних, фінансових та планових підрозділів. Розширення операційно-господарської самостійності відділень. Поглиблення децентралізації.

Типи організаційних структур. Функціональний тип структури; тематичний тип структури інноваційного підприємства, їх особливість, переваги і недоліки.

Адаптивні організаційні структури. Матричні структури управління, їхні різновиди та сутність. Змішані структури управління інноваційним процесом, особливості формування, удосконалення.

Вимоги до формування інноваційних раціональних структур. Умови адаптивності та динамічності організаційних структур. Проектні структури управління. Організаційні структури на етапі дослідження та обґрунтування ідей – спеціальні цільові групи з управління проектами; на етапі впровадження та реалізації нововведень – інтегровані структури. Вплив організаційних структур на ефективність інноваційної діяльності.

Пошук нових організаційних структур у забезпеченні інноваційних процесів.

Організація виконання НДДКР. Особливість технології, розробки інновацій і методів організації роботи кожного учасника інноваційного процесу: послідовна організація, паралельна організація, інтегральна організація роботи. Організація роботи «змішаних бригад». Функції вищого керівництва і адміністративного персоналу при інтегральній організації роботи. Організація трансферу інновацій.

Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.

Нові форми інтеграції науки та виробництва. Взаємодія академічної науки й виробництва. Взаємодія академічної науки з приватним виробництвом. Форми технологічної кооперації, фінансово-промислові групи, «наукові товариства», консорціуми, глобальні корпорації, їхні переваги і підходи до розробки та впровадження нової продукції і технологій.

Міжнародні науково-технічні альянси, їхня роль в інтелектуалізації економіки. Перспектива розвитку. Джерела фінансування інноваційних організаційних форм.

Ефективність нових форм інноваційних організацій. Малий бізнес в інноваційній сфері. Венчурні фірми, фірми «спін-офф», – особливість формування та інноваційної діяльності.

Досвід розвинутих країн. Феномен технополісу «Силікон-велі» та технополісів Японії.

Формування організаційних форм взаємодії науки і виробництва в Україні: умови розвитку і ефективної діяльності.

Тема 6. Інфраструктура ринку інновацій.

Поняття організації інновацій. Особливості й завдання організації інноваційних процесів у циклі «дослідження – виробництво». Розвиток організаційних форм взаємодії науки і виробництва, їхні різновиди та специфіка поєднання з виробництвом щодо реалізації нововведень. Інноваційна інфраструктура. Мета створення інноваційної інфраструктури та її складові.

Формування мережі регіональних центрів високого технологічного та наукового рівня: інформаційні центри, інженерні дослідницькі центри, «фабрики думки», «технопарки», «технополіси» – міста передової технології, науково-промислові комплекси, бізнес-інкубатори тощо, їхні переваги в розробці та впровадженні нововведень.

Сучасний стан інноваційної інфраструктури в Україні

Тема 7. Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності.

Роль держави у розвитку інноваційного процесу та інноваційної діяльності. Причини та чинники, що викликають необхідність державного регулювання інноваційної діяльності.

Нововведення як чинник розвитку суспільного виробництва та його конкурентоспроможності. Світова тенденція зростання витрат на наукові дослідження і розробки та їх взаємозв'язок з рівнем розвитку економіки.

Основи формування національної моделі регулювання інноваційної діяльності. Формування державної інноваційної політики. Сутність і принципи, задачі та стратегія інноваційної політики. Державні пріоритети у сфері науки і технології. Інноваційна політика, націлена на удосконалення та розвиток інноваційного потенціалу країни. Створення відповідної інфраструктури та законодавчої бази.

Моделі державного регулювання інноваційного розвитку й стимулювання інтелекту нації у розвинутих країнах. Японська національна модель. Американська модель інноваційної політики та моделі Франції, Німеччини, Великобританії.

Цілісна система методів прямого і непрямого регулювання інноваційної діяльності: державне фінансування, цільові дотації, інноваційне законодавство, система контрактів, субсидій, організаційних і моральних стимулів, інформаційне і ресурсне забезпечення. Захисні заходи інноваційної політики: обмеження імпорту, митні бар'єри, торговельні тарифи, пільговий режим амортизаційних відрахувань та ін.

Організаційна структура та особливості функцій державних органів управління в інноваційній сфері. Методи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Взаємодія державних, приватних і суспільних організаційних структур.

Роль держави у міжнародному науково-технічному співробітництві. Участь в організації проведення науково-технічної експертизи та формуванні експертних груп. Доступ до світових інноваційних ресурсів. Робота міжнародних організацій інноваційного профілю ЮНЕСКО, ОЕСР, ЮНКТАД, ЮНИДО, МАГАТЕ та ін. Державна інноваційна політика України за реформування економіки та її вплив на інноваційну активність підприємств і сферу НДДКР.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Сутність і завдання інноваційного менеджменту.						
Тема 1. Становлення інноватики та сучасні тенденції розвитку інновацій.	16	4	4			8
Тема 2. Інноваційних розвиток та характеристика інноваційних процесів.	20	6	6			8
Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.	16	4	4			8

<i>Разом за Змістовим модулем 1</i>	52	14	14	0	0	24
Змістовий модуль 2. Організація інноваційної діяльності: форми та методи.						
Тема 4. Організаційні форми інноваційного розвитку та інноваційна політика фірми.	20	6	6			8
Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.	16	4	4			8
Тема 6. Інфраструктура ринку інновацій.	16	4	4			8
Тема 7. Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності.	16	4	4			8
<i>Разом за Змістовим модулем 2</i>	68	18	18			32
Усього годин	120	32	32			56

5. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№	Назва семінарського завдання	Години	Форма контролю	Бали
1	2	3	4	5
1	Тема семінарського заняття 1. «Становлення інноватики та сучасні тенденції розвитку інновацій».	4		
2	Практичне завдання 1. «Основні тенденції інноваційного розвитку в рамках сучасного технологічного укладу».	4	Презентація, звіт	5
4	Практичне завдання 2. Інноваційних розвиток та характеристика інноваційних процесів.	4	Презентація, звіт	5
5	Практичне завдання 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.	2	Захист практичного завдання, звіт	5
	Всього за змістовим модулем 1. Сутність і завдання інноваційного менеджменту.	14		20
6	Практичне завдання 4. Організаційні форми інноваційного розвитку та інноваційна політика фірми.	6	Презентація, звіт.	5
7	Практичне завдання 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	4	Захист практичного завдання, звіт.	5
8	Практичне завдання 6. Інфраструктура ринку інновацій.	4	Презентація, звіт.	5
9	Практичне завдання 7. Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності.	2	Захист практичного завдання, звіт.	5
10-	Контрольна робота за модулем 2 «Організація інноваційної діяльності: форми та методи».	2	Контрольна робота	10

	Всього за змістовим модулем 2. Організація інноваційної діяльності: форми та методи.	20		40
	ВСЬОГО ЗА СЕМЕСТР	32		60

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	2	3
	Модуль 1. Сутність і завдання інноваційного менеджменту.	24
1.	Вивчення лекційного матеріалу за темою «Становлення інноватики та сучасні тенденції розвитку інновацій,» підготовка до практичного заняття.	8
2.	Вивчення лекційного матеріалу за темою «Інноваційних розвиток та характеристика інноваційних процесів,» .», підготовка до практичного заняття.	8
3.	Вивчення лекційного матеріалу. «Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.» Підготовка до поточного контролю.	8

Продовження табл.

1	2	3
	Модуль 2. Організація інноваційної діяльності: форми та методи.	32
4.	Вивчення лекційного матеріалу за темою «Організаційні форми інноваційного розвитку та інноваційна політика фірми.», підготовка до практичного заняття.	8
5.	Вивчення лекційного матеріалу за темою «Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері», підготовка до практичного заняття.	8
6.	Вивчення лекційного матеріалу за темою «Інфраструктура ринку інновацій», підготовка до практичного заняття.	8
7.	Вивчення лекційного матеріалу за темою «Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності,» підготовка до практичного заняття	8
	ВСЬОГО	56

7. Індивідуальне завдання

Підготовка індивідуального завдання (далі – ІЗ) передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх під час вирішення конкретних виробничих ситуацій; розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою ІЗ.

Індивідуальне завдання виконується самостійно за консультування з викладачем протягом вивчення дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

ІЗ передбачає наявність наступних елементів наукового дослідження: практичної значущості; комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження; теоретичного використання передової сучасної методології і наукових розробок; наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Практична значущість ІЗ полягає в обґрунтуванні реальності його результатів для потреб практики.

Реальною вважається робота, яка виконана відповідно до наявних проблем підприємства, на основі його реальних даних, і результати якої повністю або частково можуть бути впроваджені в практику діяльності підприємства або аналогічних об'єктів.

Комплексний системний підхід до розкриття теми роботи полягає в тому, що предмет дослідження розглядається з різних точок зору – з позицій теоретичної бази і практичних напрацювань, умов його реалізації на підприємстві, аналізу, обґрунтування шляхів удосконалення і т. ін. – у тісному взаємозв'язку та єдиній логіці викладу.

Застосування сучасної методології полягає у тому, що у процесі розробки проекту підприємства і обґрунтуванні різних варіантів досягнення цілей, студент повинен використовувати відомості про новітні досягнення в техніці і технологіях дослідження, застосовувати різноманітні методи та інструменти розробки теми завдання.

Теми індивідуального завдання

1. Сутність і завдання інноваційного менеджменту.
2. Становлення інноватики та сучасні тенденції розвитку інновацій.
3. Інноваційних розвиток та характеристика інноваційних процесів.
4. Організація інноваційної діяльності на підприємстві.
5. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.
6. Організаційні форми інноваційного розвитку та інноваційна політика фірми.
7. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.
8. Інфраструктура ринку інновацій.
9. Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності.

7. Методи контролю

Засоби діагностики успішності навчання: тестові завдання, письмові контрольні роботи, експрес-опитування, презентації матеріалів на семінарських заняттях, індивідуальні розрахункові завдання, лабораторне індивідуальне завдання.

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитись в наступних формах:

1. Поточний контроль передбачає оцінювання активності та результативності роботи на практичних заняттях, підготовлених доповідей та презентацій, виконання завдань для самостійного опрацювання та індивідуального завдання.
2. Проміжний контроль здійснюється після вивчення логічно завершеної частини робочої програми дисципліни у формі контрольної роботи .
3. Підсумковий контроль у формі заліку проводиться з метою оцінки результатів вивчення дисципліни студентами.

Загальна оцінка за дисципліною складається та виставляється за виконання практичних завдань, самостійної роботи, індивідуальної роботи, контрольних робіт та підсумкового контролю.

Контроль активності на практичних заняттях:

Оцінювання проводиться за такими критеріями:

1. розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
2. уміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні задач, проведення статистичного аналізу при виконанні завдань, віднесених до самостійного опрацювання, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
3. логіка, структура, стиль, викладання матеріалу в письмових роботах і при виступі в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

8. Схема нарахування балів для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Екзаме н (Залік)	Сума
Модуль 1. Сутність і завдання інноваційного менеджменту.			Модуль 2. Організація інноваційної діяльності: форми та методи.					Індиві у- альне завдан ня	Разо м		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T7				
5	5	5	5	5	5	5	5	10	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Кузьмін О. Є. Інноваційний розвиток підприємства на стадії підготовки виробництва: особливості планування та організування: монографія. Львів, 2012. 255 с.
2. Павлова В. А., Татарінов В. В., Жукова А. Г. Інноваційний розвиток підприємства: організація, оцінка потенціалу, ефективність: монографія. Дніпропетровськ, 2013. 199 с.
3. Кобиляцький Л.С. Управління проектами: Навч. посіб. Київ, 2002. 96 с.
4. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. Київ, 2003. 256 с.
5. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ, 2005. 210 с.
6. Стадник В.В. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. Київ, 2006. 325 с.
7. Тоффлер Э. Шок будущего. Москва, 2002. 354 с.

Допоміжна література

8. Закон «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 №40-IV URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

9. Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13.12.1991 №1977-XII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Закон «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16.07.1999 №991-XIV URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

11. Закон «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 16.01.2003 №433-IV URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

12. Закон «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11.07.2001 №2623-III URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

13. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования. Москва, 2001. 267 с.

14. Носова О.В., Павлов К.В., Асадуллина Н.Р. Forms of the economy digitalization in the post-soviet space. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Економічна». Випуск 99- 2020.- С. 6- 14. DOI: 10.26565/2311-2379-2020-99-01

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт ВРУ [Електронний ресурс]. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Міністерство економічного розвитку та торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
3. Міністерство інформаційної політики України. URL: <http://mip.gov.ua/>
4. Міністерство інфраструктури України. URL: www.mtu.gov.ua/
5. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
6. ЛІГА: Закон. URL: <http://www.ligazakon.ua/>